

**מחלקת חנינות
משרד המשפטים**

**בית הנשיא
ديوان الرئيس
OFFICE OF THE PRESIDENT**

מתווה חנינות מיוחד - מלחמת "חרבות ברזל"

על רקע התמשכות מלחמת חרבות ברזל, ולקראת יום העצמאות ה-76 למדינת ישראל, החליטו נשיא המדינה יצחק הרצוג ושר המשפטים יריב לוין, ליזום מתווה חנינות מיוחד, אשר בבסיסו הכרה בקשיים עימם מתמודדים אזרחי ישראל בתקופה זו.

בדומה לחנינות שניתנו בעבר על רקע מלחמות ואירועים לאומיים, סברו נשיא המדינה ושר המשפטים כי ימים קשים אלה, כמותם מדינת ישראל לא ידעה, מצדיקים ואף מחייבים הפעלת סמכות החנינה בצורה נרחבת. זאת, מתוך רצון להציע הקלה מסוימת לאזרחי ישראל המתמודדים מזה חודשים ארוכים עם אתגרים משמעותיים, כמו גם מתוך הכרח בצמצום פערים חברתיים ובהעברת מסר מאחד לכלל חלקי החברה. הפעלת סמכות החנינה תעשה בהלימה לרצון להפחית רצידיביזם תוך בחינת מענים שיקומיים המוצעים על ידי הגופים השונים ובזיקה לצרכי מערכת הכליאה.

במסגרת המתווה, השימוש בסמכות החנינה יהיה רחב מן הרגיל, וינתן בו משקל מיוחד למאפיינים ולנסיבות אישיות ומשפחתיות, וכן לתהליכי טיפול ושיקום. כמו כן יינתן במתווה דגש משמעותי למי אשר תורם או תרם לביטחון המדינה ולחוסנה, בפרט במסגרת מלחמת חרבות ברזל.

המתווה יכלול הפעלת סמכות החנינה במספר הקשרים -

1. מחיקת רישום פלילי לחיילי המילואים.
2. הארכה ותיקוף של מדיניות שנת ה-75 למדינה - בדגש על בקשות חנינה של נכי צה"ל, מערכת הביטחון ובכללם הלומי קרב.
3. הקלה בעונשי מאסר.
4. הקלה בקנסות.

יודגש, כי לא תינתן חנינה גורפת. חנינות יינתנו רק בעקבות הגשת בקשות חנינה ושקילת כל מקרה לגופו, לאחר קבלת חוות דעת הגורמים המוסמכים. הכול, על מנת להבטיח כי החנינות שיינתנו במסגרת המתווה המיוחד לא מסכנות את הציבור, ולא פוגעות באכיפת החוק.

עוד יודגש, כי מתווה חנינות מיוחד זה אינו מונע הגשת בקשת חנינה על ידי כל אדם, במסגרת סמכות החנינה הנתונה לנשיא המדינה. בכלל זאת, על אף שהמתווה חל בעניינם של משרתי מילואים ביחס להרשעות בבתי המשפט האזרחיים, השיקולים הכלולים במתווה נבחנים

**מחלקת חנינות
משרד המשפטים**

**בית הנשיא
ريوان الرئيس
OFFICE OF THE PRESIDENT**

בהתאמות הנדרשות גם ביחס להרשעות בבתי הדין הצבאיים, הן ביחס לחיילים בשירות מילואים והן ביחס לחיילים בשירות סדיר".

כתמיד, הפעלת סמכות החנינה תיעשה תוך הקפדה על שמירת זכויותיהם של נפגעי עבירה על פי חוק זכויות נפגעי עבירה (תשס"א-2001), לפיו נפגעי עבירות מין או אלימות, וכן נפגעי עבירות גרם מוות ברשלנות והפקרה בתאונות דרכים, זכאים לכך שתינתן להם הזדמנות להביע את עמדתם בכתב, בטרם תתקבל החלטת נשיא המדינה בבקשת החנינה להקלה בעונש מאסר. את עמדת נפגע העבירה ניתן להביע באמצעות מחלקת החנינות במשרד המשפטים.

1. מחיקת רישום פלילי לחיילי המילואים

מתוך הוקרה והערכה עמוקה לחיילי מערך המילואים בצבא הגנה לישראל שהתייצבו לשירות מילואים במלחמת חרבות ברזל ובכלל, ולבני משפחותיהם, ובהתחשב גם בשינויים הרחבים הצפויים להתרחש במערך המילואים, התקיים מהלך לביסוס מנגנון ייעודי בשיתוף בית הנשיא, מחלקת החנינות במשרד המשפטים וצה"ל, בהובלת חיל החינוך והנוער, שמטרתו בחינת בקשות למחיקת רישום פלילי בהיקף רחב יותר, לחיילי מילואים ששרתו פרק זמן משמעותי במילואים במלחמת חרבות ברזל.

הוחלט להיעזר במודל הקיים בוועדת קצין חינוך ראשי (קח"ר), הפועלת בשגרה לדיון בעניין מחיקת רישום פלילי של חיילים סדירים, כך שיחול במודל מקביל גם על משרתי המילואים.

במסגרת זו, חיילי מילואים אשר יעמדו בתנאים הרלוונטיים, יוכלו לפנות אל הוועדה, בראשות קצין החינוך והנוער הראשי בצה"ל, בבקשה לקבל המלצה למתן חנינה. לאחר דיון בבקשתם של החיילים, תתקבל החלטה בנוגע למתן ההמלצה.

במקרים בהם תחליט הוועדה להמליץ על מתן חנינה לחייל המילואים, בקשת החנינה תועבר לנשיא המדינה ולשר המשפטים על-ידי הוועדה, בצירוף המלצתה.

בקשתו של חייל מילואים תובא לדיון בפני הוועדה, רק אם מתקיימים בעניינו כל התנאים הבאים:

1. החייל שירת בשירות מילואים פעיל במשך 90 ימים לפחות באופן מצטבר מאז יום 7 באוקטובר 2023 או לחילופין שירת בשירות מילואים פעיל במשך 120 ימים לפחות, בשלוש השנים שקדמו לשנה הקלנדרית בה הוגשה בקשתו.
2. לחייל רישום פלילי בגין עבירות שעבר באזרחות, לאחר שחרורו משירות חובה בצה"ל. הוועדה לא תדון בחיילים בעלי רישום פלילי עקב הרשעות צבאיות. איש מילואים אשר אינו עומד בתנאי המתווה המיוחד משום שהורשע בבית דין צבאי, יכול להגיש בקשת חנינה לנשיא תוך התייחסות לתרומתו המשמעותית

**מחלקת חנינות
משרד המשפטים**

**בית הנשיא
رئاسة الرئيس
OFFICE OF THE PRESIDENT**

במסגרת מלחמת "חרבות ברזל", אשר תדון בהליך הטיפול בבקשה רגילה, כאשר הבקשה תבחן ברוח מתווה החנינות המיוחד לאנשי המילואים".

3. חלפו לפחות שלוש שנים מהמועד בו ניתן פסק דין חלוט בעניינו של החייל.
4. לא הוטל על החייל עונש מאסר של יותר מ-18 חודשים, וחלפו לפחות חמש שנים מאז שריצה עונש מאסר, אם הוטל עליו.
5. לא קיים בעניינו של החייל עונש מאסר על תנאי בתוקף, או עונש של פסילת רשיון נהיגה בתוקף.
6. אין בעניינו של החייל תיקים הממתינים לבירור דין (מב"ד), הפתוחים מחמש השנים שקדמו לשנה הקלנדרית שבה הוגשה בקשתו, ולא מתנהל בעניינו הליך פלילי שעודנו תלוי ועומד.

בנוסף, הוועדה לא תדון בעניינו של חייל, שהורשע בעבירות הבאות: עבירות נגד בטחון המדינה, עבירות המתה, עבירות אלימות חמורה, עבירות מין, עבירות שבוצעו כלפי קטין או בן משפחה וככלל גם עבירות תעבורה. למרות האמור לעיל, יו"ר הוועדה מוסמך להורות כי הוועדה תדון בחייל שאינו עונה על התנאים שפורטו, בנסיבות מיוחדות שמצדיקות זאת.

כמו כן, ככל שבקשתו של החייל עוסקת בעבירות פליליות הנובעות מהצורך להסיר מחדל או להשיב מצב לקדמותו (כדוגמת עבירות מיסים, עבירות תכנון ובניה) יהיה עליו להגיש לוועדה אסמכתאות רשמיות המעידות על כך שהמחדל הוסר או שהמצב הושב לקדמותו.

ביחס לכל בקשה, יבדקו גם תנאים אלו: חומרת העבירה ונסיבותיה, משך הזמן שחלף מאז ההרשעה ומאז ביצוע העבירה, רצידיביזם, חרטה ולקיחת אחריות, תהליכי טיפול ושיקום, עמדת נפגעי העבירה במקרים המתאימים, אופי שירות המילואים של החייל ועוד, הכול כמקובל בטיפול בבקשות למחיקת רישום פלילי מסוג זה ובהתאם למדיניות נשיא המדינה כפי שהיא מפורטת באתר בית הנשיא.

יודגש, כי הגשת בקשות למחיקת מרשם פלילי לפי המתווה המתואר אינה מוגבלת בזמן בשלב זה.

בקשות לוועדה יוגשו לכתובת מייל ייעודית: rishumpmiluim@gmail.com, באמצעות טופס ייעודי שיפורסם על-ידי צה"ל.

**מחלקת חנינות
משרד המשפטים**

**בית הנשיא
ديوان الرئيس
OFFICE OF THE PRESIDENT**

2. הארכה ותיקוף של מדיניות שנת 75 למדינה

לנוכח התמשכות מלחמת חרבות ברזל, מתווה החנינות המיוחד עליו החליטו נשיא המדינה ושר המשפטים עומד בתוקפו. בשקילת בקשות חנינה אלה תינקט גישה מקילה ביחס לבקשות של נכי צה"ל, מערכת הביטחון ובכללם הלומי קרב ונפגעי פעולות איבה.

3. מאסרים

תישקל הקלה בעונשי מאסר לאסירים בעלי אחד או יותר מהמאפיינים המפורטים להלן, שריצו לפחות מחצית מתקופת מאסרם:

1. אסיר שהוא קרוב משפחה מדרגה ראשונה של מי שנפל או נרצח בפעולות האיבה או פעולות המלחמה, שאירעו בתקופה שמיום 7 באוקטובר 2023 ועד לתום מלחמת חרבות ברזל.
2. אסיר שהוא קרוב משפחה מדרגה ראשונה של חטוף או נעדר, או מי שהיה חטוף או נעדר והוחזר לישראל.
3. אסיר הסובל ממחלות מסכנות חיים שלא ניתן לקבל מענה בעניינו באמצעות סעיף 7 לחוק שחרור על תנאי ממאסר, תשס"א - 2001.
4. אסיר עם לקויות או מוגבלויות קשות.
5. אסיר מעל גיל 65.
6. אסיר שילדיו הקטינים מטופלים על ידי מי שאינו הורה שלהם, בשל המאסר.
7. אסיר שעבר התעללות על ידי נפגע העבירה.
8. אסיר המרצה מאסר חלף קנס.

נוסף לאמור, יישקל מתן הקלה בעונש מאסר לאסיר המרצה מאסר ראשון של עד שלוש שנים וריצה לפחות שליש מתקופת מאסרו.

כמו כן, יישקל מתן הקלה בעונש מאסר, לאסירים שתרמו תרומה ייחודית ויוצאת דופן לביטחון המדינה.

לא תינתן חנינה לאסירים שהורשעו בעבירות בטחון, ובעבירות הנתונות לסמכות בית דין צבאי. ביחס לכל בקשה, יבדקו לצד מאפיינים אלו: חומרת העבירה ונסיבותיה, משך ריצוי

**מחלקת חנינות
משרד המשפטים**

**בית הנשיא
ديوان الرئيس
OFFICE OF THE PRESIDENT**

המאסר, רצידיביזם, מסוכנות, התנהגות בכלא, הבעת חרטה, תהליכי טיפול ושיקום, עמדת נפגעי העבירה במקרים המתאימים, האם יש פגיעה ייחודית באסיר או במשפחתו כתוצאה ממלחמת חרבות ברזל ועוד. הכול כמקובל בטיפול בבקשות חנינה מסוג זה ובהתאם למדיניות הטיפול בבקשות חנינה המפורטת באתר בית הנשיא.

ככלל, יישקל מתן חנינה בדרך של קיצור תקופת המאסר. אם הנשיא יחליט על מתן חנינה, האסיר יהיה זכאי לעמוד בפני ועדת השחרורים במועד מוקדם יותר בהתאם למועד השחרור המקוצר, כאשר ועדת השחרורים תשקול לשחרר אותו כאסיר ברישיון, בשחרור על תנאי.

ככל שהוועדה תחליט על שחרורו על תנאי - תקופת התנאי תחול עד לתום תקופת המאסר כפי שתיקבע על ידי הנשיא. לגבי אסירים עם לקויות קשות ייערך, במקרים הנדרשים, מהלך יזום מול גורמי רווחה בקהילה, כך שהחנינה תינתן ככל האפשר במקביל לאיתור מקום מתאים עבורם לטיפול ולשיקום.

מתווה החנינות המיוחד יחול על אסירים, שהחלו לרצות את מאסרם לפני יום העצמאות תשפ"ד (14.5.24) ושבקשות החנינה שלהם יוגשו עד ליום 1.5.2025.

4. מתווה קנסות

בנוסף לאמור, נבקש להזכיר כי מתווה החנינה המיוחד להקלה בקנסות במסגרת מלחמת חרבות ברזל עומד עדיין בתוקף, וניתן להגיש בקשות במסגרתו עד ליום 1.5.2025.

את הבקשות (מלבד בקשות למחיקת רישום פלילי של חיילי המילואים) יש לשלוח אל נשיא המדינה בטופס המקוון באתר בית הנשיא.

<https://forms.gov.il/globaldata/getsequence/getHtmlForm.aspx?formtype=HNI1@justice.gov.il>

לקבלת מידע נוסף ניתן לעיין באתר בית הנשיא בכתובת: <https://www.president.gov.il/clemency> וכן באתר מחלקת החנינות במשרד המשפטים בכתובת: https://www.gov.il/he/departments/ministry_of_justice_pardons/govil-landing-page

לבירורים נוספים ניתן ליצור קשר עם הלשכה המשפטית בבית הנשיא בטלפון: 02-6707211 וכן עם מזכירות מחלקת חנינות במשרד המשפטים בטלפון: 073-3927070.